

MBO Taalacademie

Loslaten in vertrouwen
19 september 2025

Geke van Dijk

g.vandijk@cps.nl

06-13286149

ALS JE LOS LAAT

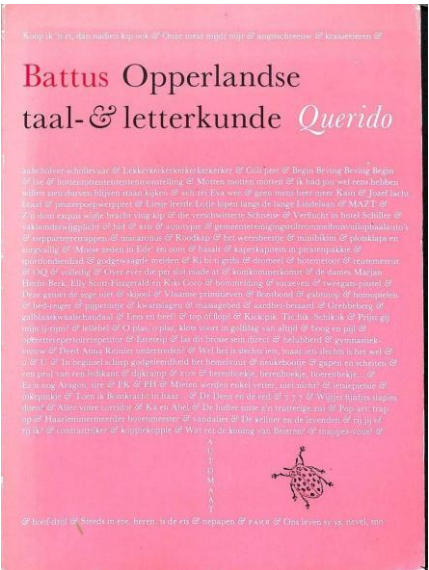
**HEB JE TWEE
HANDEN VRIJ**

Loesje

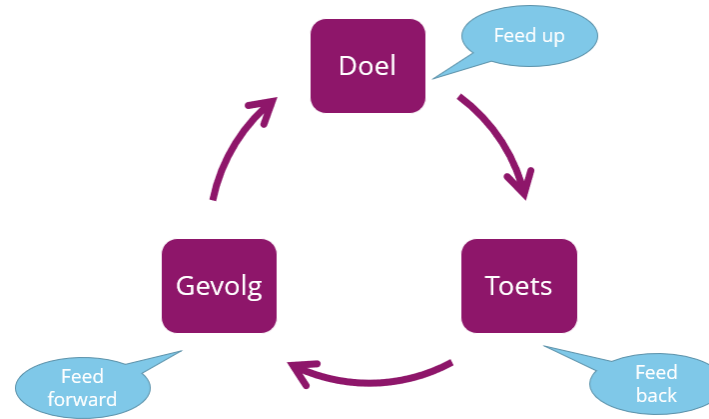
Geke van Dijk CPS

"Loslaten in vertrouwen kost minder energie dan vasthouden uit angst."

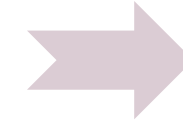
Formatief handelen

Summatief of formatief?

= toets

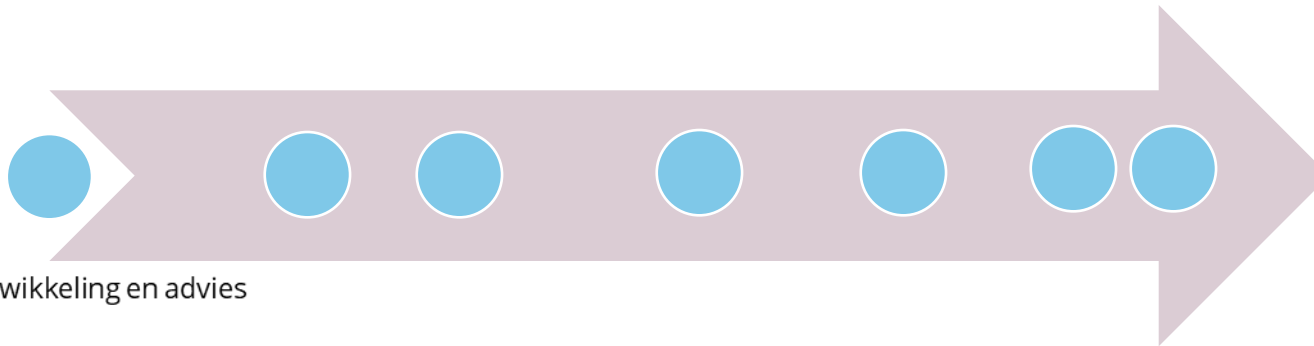

= leerproces

- **Summatief toetsen → toetsen van het leren**

- **Formatief toetsen → toetsen om te leren**

Formatief handelen is loslaten en vertrouwen en stimuleren vanuit hoge verwachtingen

Leerproces effectiever (laten) sturen

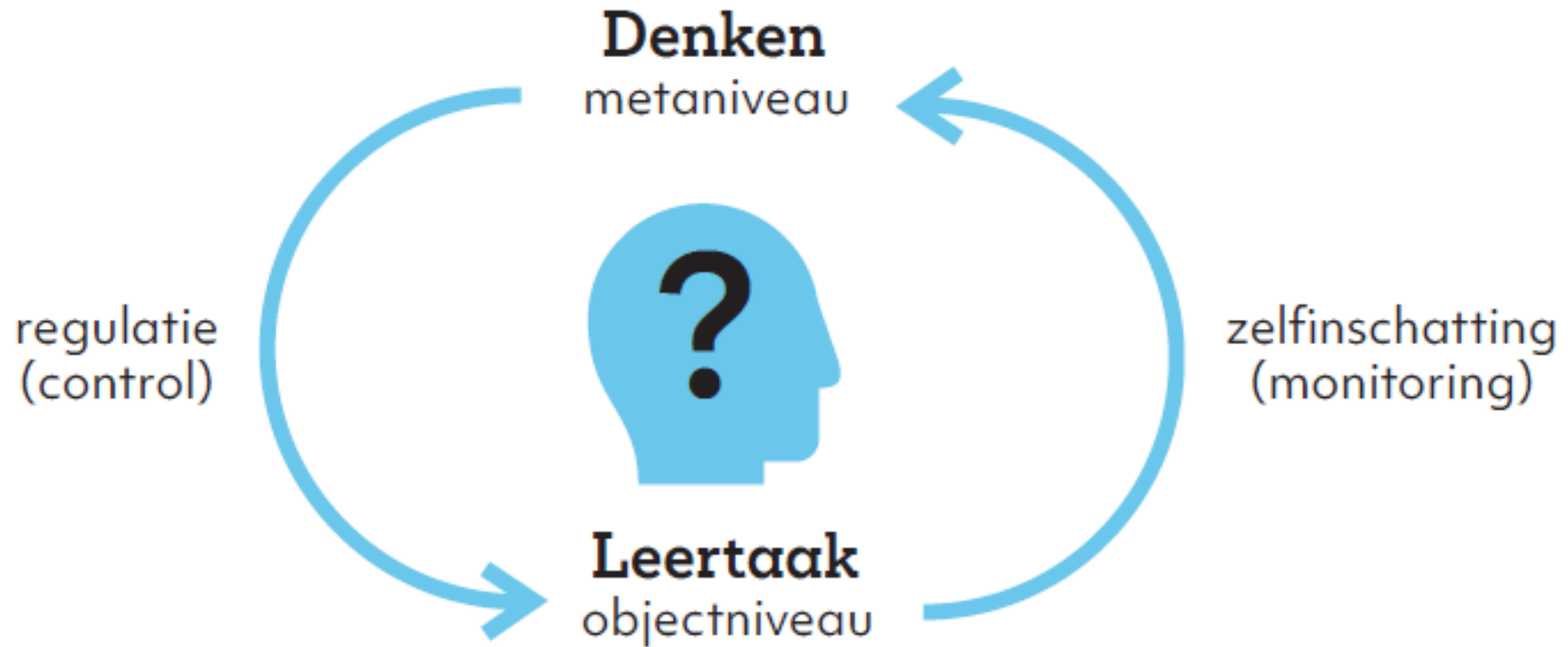
Leren stimuleren

Kans op motivatie vergroten

Zelfregulatievaardigheden oefenen

Figuur 2.2 Zelfinschatting activeert de zelfregulatie (De Bruin, keynote 3de congres Zelfregulerend leren, CPS, 2023).

Zelfregulerend gedrag - tools

doelgerichtheid

zelfmanagement

flexibiliteit

empathie

aanpassingsvermogen

veerkracht

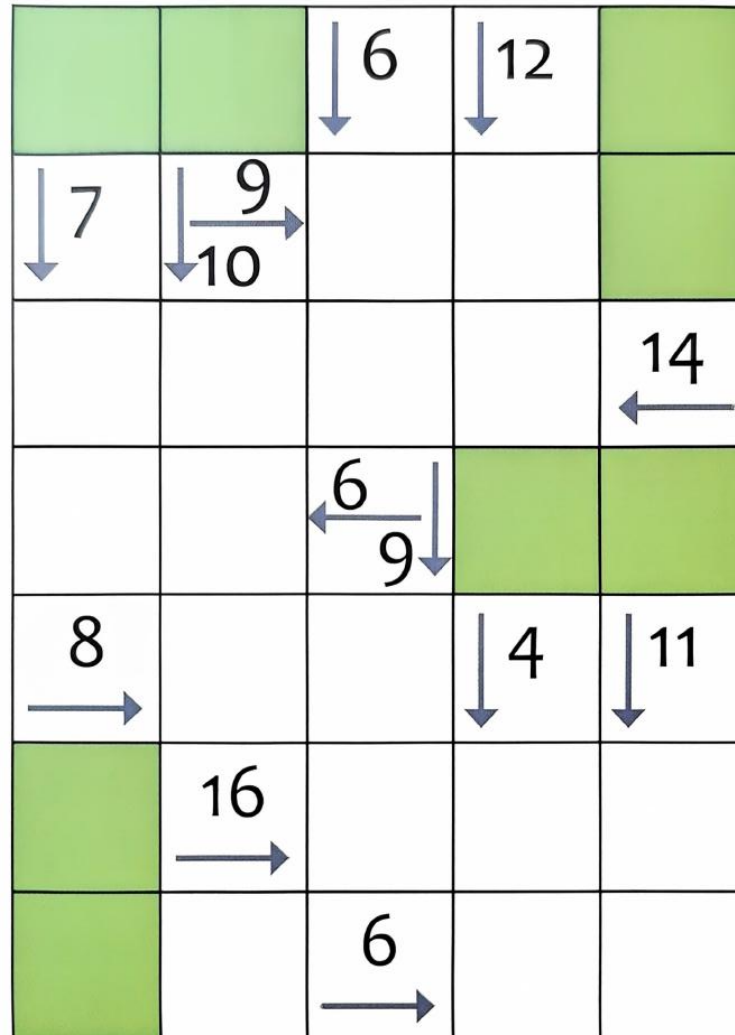
doelgerichtheid

- Doelenladder: doel, plannen, gedrag, support, proberen!
- Feed-up: waar werk ik naartoe?
- Succescriteria: wat laat ik zien?

Bron: Sean Covey (2020).

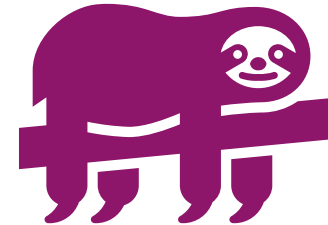
Activatie

Feedbackgeletterdheid is het geheel van inzichten, vaardigheden en strategieën die nodig zijn om informatie te begrijpen en gebruiken om van te leren.

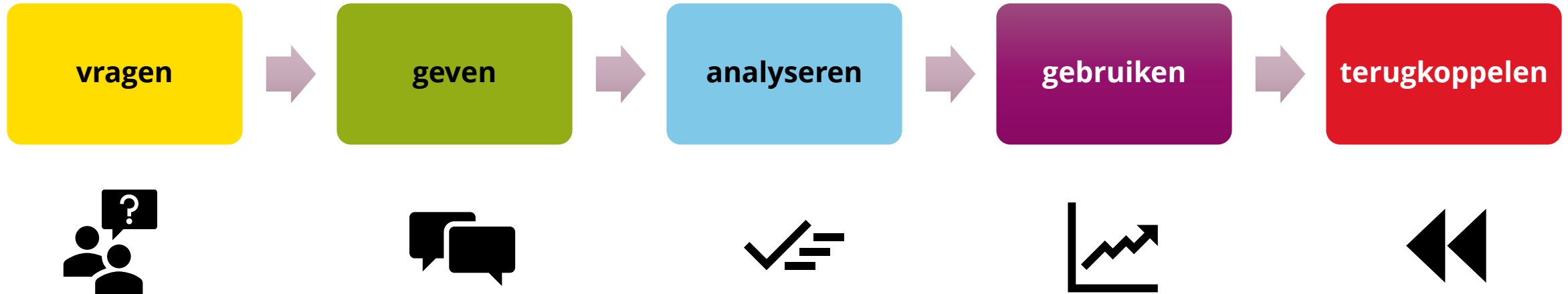
D. Carless & D. Boud (2018)

... gaat over de capaciteiten van een student die nodig zijn om feedback te vragen, te ontvangen en te gebruiken om van te leren.

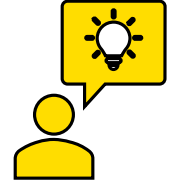
... is een voorwaarde om studenten te activeren in het feedbackproces.

De elementen van het feedbackproces:

Zelffeedback & Peerfeedback

Vergelijken i.p.v. beoordelen

Laat vergelijken

- met een voorbeeld;
- met werk van een klasgenoot;
- met eerder gemaakt werk;
- met een rubric.

Vergelijken met een voorbeeld

Studenten maken een schrijfoopdracht die bestaat uit een zakelijke mail bij een offerte.

Studenten kijken een video waarin de docent hardop denkend een vergelijkbare opdracht uitwerkt en de succescriteria voor zakelijk schrijven toont.

Studenten kijken hun eigen schrijfproduct na en noteren hoe zij hun aanpak kunnen verbeteren.

Studenten gebruiken en verwerken deze informatie in een nieuwe opdracht.

geven

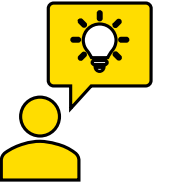

analyseren

gebruiken

Zelfreflectie

Laat studenten zichzelf feed back en feed forward geven met reflectievragen:

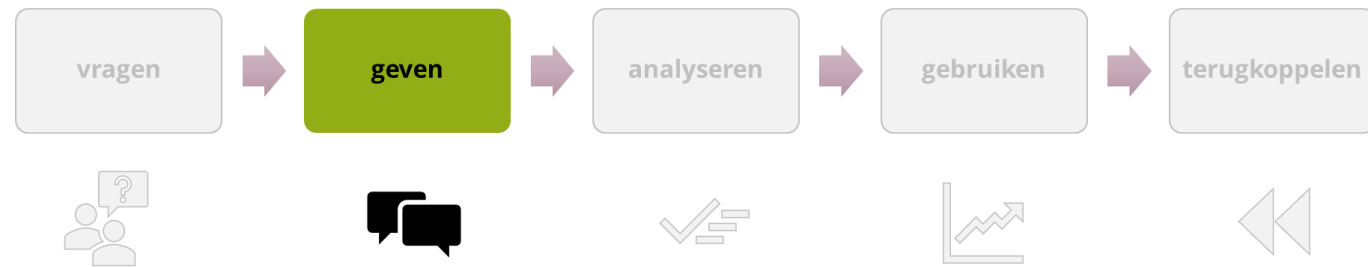
Vragen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Wat heb ik geleerd van deze opdracht? (feed back)
- Hoe vind ik dat ik de opdracht heb gemaakt? (feed back)
- Wat kan ik een volgende keer anders aanpakken? (feed forward)
- Wat moet ik nog leren? (feed forward)

Tip: Oefen het reflecteren door eerst veel structuur te bieden (voorbeelden, gesloten vragen, rubrics, beperkt aantal vragen) en dit vervolgens af te bouwen.

Meer lezen?
blz. 78-79

Peerfeedback: tips

1

- doe voor hoe je feedback geeft (modellen) en oefen samen

2

- organiseer het oefenen met peerfeedback geven

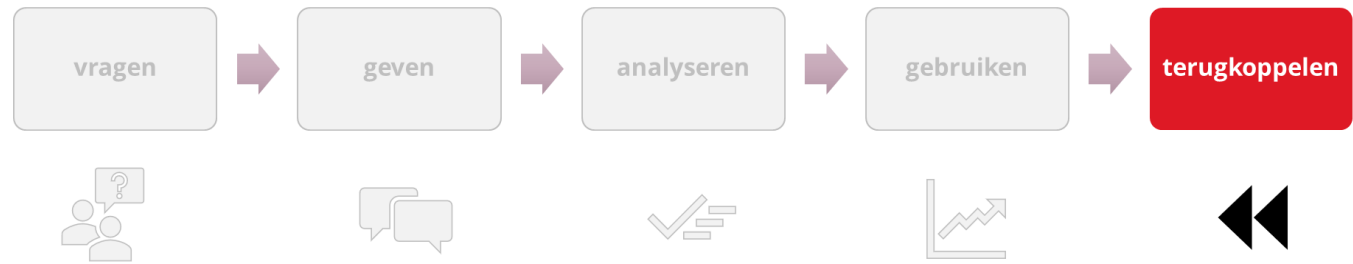
3

- laat het gesprek vooral gaan over wat al goed gaat (feed back) en waar nog verbetermogelijkheden liggen (feed forward)

Oefenen met peerfeedback

- Twee studenten oefenen middels een rollenspel een gesprek met een zorgvrager en kiezen 1 criterium/leerdoel waarop de docent feed forward geeft.
- Vervolgens wordt een klasgenoot aangewezen om bij 1 zelf te kiezen criterium feed forward te geven.

Tips - na peerfeedback

4

- Laat studenten reageren op de ontvangen feedback. Denk aan vragen als:
 - wat vond je van de feedback, was deze bruikbaar?
 - wat ga je doen met deze feedback?

5

- Laat in het verbeterde werk aangeven waar de feedback is gebruikt met kleuren of symbolen.

Tussentijdse peerfeedback

- Alle uitwerkingen van studenten liggen verspreid door het klaslokaal, met een leeg vel papier daarnaast.
- Klasgenoten lopen rond en noteren bij minimaal drie uitwerkingen een sterk punt en/of verbeterpunt o.b.v. de succescriteria.
- Studenten die dat willen mogen bovenaan hun uitwerking schrijven bij welk criterium zij feedback willen ontvangen.
- Na afloop van deze opdracht vraagt de docenten willekeurig een aantal studenten welke feedback zij hebben gegeven en laat de ontvanger hier op reageren.

- De studenten krijgen voor de toets verschillende goed gemaakte en slecht gemaakte opdrachten te zien, die ze in groepjes moeten beoordelen met behulp van de matrix en op volgorde leggen van goed naar fout. Dit wordt klassikaal besproken, zodat alle studenten duidelijk wordt waarop ze precies beoordeeld worden.

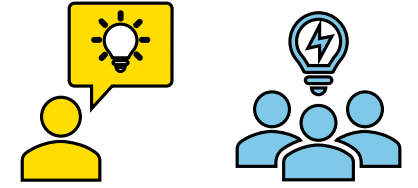
Single-point rubric – Schrijfopdracht Nederlands (MBO niveau 3)

Naam student:

Opdracht:

Datum:

Onder de standaard (wat nog niet goed gaat)	Beheersing van de standaard (verwacht niveau 3)	Boven de standaard (wat extra goed gaat)
.....	De tekst: - heeft een duidelijke opbouw (inleiding, kern, slot). - sluit inhoudelijk aan bij de opdracht en doelgroep. - bevat overwegend correcte en begrijpelijke zinnen. - bevat weinig spel- en taalfouten. - heeft een toon en woordkeuze die passen bij doel en lezer.	

Vergelijk het werk van een klasgenoot met je eigen werk. Gebruik de succescriteria.

Vergelijk het werk van een andere klasgenoot met je eigen werk.

Bekijk de opmerkingen van klasgenoten die jouw werk hebben vergeleken.

1. Wat zijn de twee belangrijkste verschillen tussen de uitwerkingen?
2. Wat heb je geleerd van deze verschillen? Geef een reden.
3. Welke van de uitwerkingen is beter? Leg uit.

1. Wat heb je nu geleerd over je eigen werk?
2. Kun je de drie uitwerkingen nu rangschikken van beste naar minder goed? Geef een reden.
3. Benoem twee dingen die je kunt doen om je eigen werk te verbeteren.

1. Wat heb je na het analyseren van de opmerkingen geleerd over je eigen werk?
2. Heb je nu meer dingen ontdekt die je kunt doen om je eigen werk te verbeteren? Zo ja, benoem deze.

Exit ticket

- Korte schrijfopdracht aan het einde van de les

EXIT TICKET	EXIT TICKET	EXIT TICKET	EXIT TICKET

© G CPS

Feedback met kleuren

begroeting

Naam:

inhoud

aanspreekvorm

vervolg afspraak

grammatica

afsluiting

woordenschat

samenvatting

